

DAAN MOLENAAR

DE LEERLINGEN

HOE JE JEZUS
VERWACHT

DEEL 3

 Plateau

Copyright © 2025 Uitgeverij Plateau, Amersfoort

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De meeste geciteerde bijbelteksten komen uit de Basisbijbel. Als er andere bijbelvertalingen gebruikt zijn, staat dat erbij vermeld. De NBV21 wordt het meest geciteerd naast de Basisbijbel.

ISBN 978 90 5804 234 7

NUR 707

Vormgeving binnenwerk: Studio Mol

Vormgeving omslag: Roel van Delden

www.uitgeverijplateau.nl

INHOUD

Voorwoord	7
1. Hoe je Jezus verwacht	11
2. Hoe je strijdt in je geloof	29
3. Hoe je Jezus herkent	45
4. Hoe je wakker blijft in een wereld die je in slaap sust	59
5. Hoe Jezus recht brengt	77
6. Hoe je kunt omgaan met de hemelse uitnodiging	93
7. Hoe je leeft als burger van een hemelse stad	110
8. Hoe je valse profeten herkent	127
9. Hoe het draait om hoop (en niet om angst)	147
10. Hoe je toevlucht neemt als alles wankelt	160
11. Hoe het na de dood verdergaat	172
12. Hoe Jezus terugkomt	187

Als hulp om wat je leest en leert in dit boek echt binnen te laten komen, staan er in elk hoofdstuk twee extra onderdelen:

Denk | De denkvragen helpen je om na te denken over wat je leest.

Deel | De deelvragen kun je bespreken met bijvoorbeeld vrienden of een bijbelkring van je kerk.

De bijbelteksten staan niet overal uitgeschreven. Zorg dus dat je je eigen bijbel bij de hand hebt, zodat je teksten zelf kunt opzoeken.

VOORWOORD

Het was een zondagmiddag, ergens in mijn tienerjaren. Mijn vader, een hervormde predikant, creëerde opeens een serieus moment. Hij zei: 'Als het zover is, als de Dag daar is, dan moet je niet achterom kijken. Dan moet je met Jezus meegaan.'

Het was een kort gesprekje, maar ik denk dat hij ermee bereikte wat hij hoopte. Ik voelde direct dat het voor hem heel belangrijk was. En het lukte hem om dat over te brengen, hoewel ik op dat moment niet echt wist wat ik ermee moest.

Dit boek, dat gemaakt is naar aanleiding van het derde seizoen van de podcastserie De Leerlingen, gaat over Jezus verwachten. Over zijn wederkomst. Ja, Jezus komt terug. Dat heeft Hij beloofd en daar heeft Hij het veel over in de evangeliën. In dit boek neem ik je mee door het evangelie van Lukas, om door Jezus' leven en onderwijs te ontdekken wat het betekent om Hem te verwachten. Je zult ontdekken dat het alles te maken heeft met het leven hier en nu. Met liefhebben, dienen en recht doen, met hopen en vrezen.

Waarom is het juist *nu* belangrijk om over dit thema te praten? Drie redenen:

1. Het is altijd belangrijk om het er *nu* over te hebben, omdat leven in verwachting *alles* te maken heeft met geloven in Jezus. Het gaat over hoop, over omgaan met de duisternis,

over iets van Gods koninkrijk laten zien, maar dan zonder de kramp dat wij het allemaal moeten fixen. Daarnaast spreekt Jezus zelf vaak over zijn terugkomst. Dat zul je in dit boek gaan ontdekken. Een belangrijke vraag is dan: verlang je daarnaar?

2. De tweede reden is dat dit zo'n onderwerp is dat mensen óf helemaal omarmen, óf heel hard negeren. Sommigen raken erdoor geobsedeerd. Ze rekenen, tekenen tijdslijnen, zien in elk wereldnieuws een eindtijdsignaal. Anderen drukken het juist weg. 'Gewoon hier en nu christen zijn, dat is belangrijk,' zeggen ze. In dit boek zoek ik een weg daartussen. Ja, het is een urgent, dringend thema. Ja, Jezus komt terug. Misschien wel in onze levenstijd. Maar dat betekent niet dat we moeten stressen. Het betekent: nú leven in het licht van zijn komst. Zoals Hij dat van ons vraagt. Vol verlangen. Vol liefde.
3. Donkere krachten roeren zich. Je kunt zeggen: ja, nou, dat is van alle tijden. Maar er lijkt iets aan de hand te zijn. De tekenen van die ontwrichtende, donkere krachten worden steeds intenser en de gevolgen ervan hebben steeds meer impact, mede door technologie.

En dan is er eigenlijk nog een soort overkoepelende reden. Ik luisterde een podcastaflevering met de liberale rabbijn Awraham Soetendorp. Vanuit de Joodse messiasverwachting zei hij het volgende:

Het is onze blijvende opdracht om de hoopvolle toekomst te planten in het onherbergzame heden. Ik geloof met een volstrekt geloof in de komst van de messias. Dat is juist zo belangrijk in de verbinding tussen joden en christenen. Die spanning die ons voortdrijft ervaar ik in het christendom weleens als een elastiek waar de

elasticiteit uit weg is. Het verwachten, daar gaat het om. Er is een goede God. En wij hebben verantwoorde-
lijkheid. Wij moeten steeds vragen: Waarom gebeurt
het niet? Wanneer komen we bij die tijd? Dat moet God
doen. Dat komt van de messias. De visioenen van de
toekomst, daar is een wolk omheen. Ouderen hebben
jongeren de mogelijkheid ontnomen om dat visioen
sterk te voelen.¹

In het nadenken over een nieuw thema voor De Leerlingen,
moest ik hieraan denken. Dit is het, wist ik. We moeten het
hebben over die spanning. Het gaat bij Jezus in de evangeliën
vaak over dit grote visioen. Over de toekomstige tijd. Over de
wederkomst van Jezus Christus als hemelse koning, van wie
wij, zijn leerlingen, geloven dat Hij de messias is.

Een belangrijk doel van dit boek is daarom het elastiek weer op-
rekken, zodat we leren leven vanuit die toekomst en verwach-
ten dat Jezus snel terugkomt om zijn koninkrijk definitief op
aarde te vestigen.

Ik wil twee mensen in het bijzonder bedanken voor hun hulp
bij dit boek. Ten eerste Esther Tims-van Helden. Zij heeft als
redacteur een hele mooie bijdrage geleverd door de teksten, die
als spreekteksten voor de podcast geschreven zijn, in te korten
tot teksten die geschikt zijn voor het boek. Dat heeft ze op een
hele mooie manier gedaan.

Daarnaast dank aan Christien Bos, redacteur bij de uitgeverij
van dit boek. Zij heeft wederom met een scherp oog de teksten
beter en begrijpelijker gemaakt.

¹ De theologie podcast, 'Overall waar je staat kun je staan voor de bran-
dende braambos', 7 februari 2024

Ook Jurjen ten Brinke, Jan Martijn Abrahamse en Peter Roosendaal wil ik hartelijk bedanken voor hun bijdragen aan de totstandkoming van de inhoud van de podcastteksten. Samen mochten we zoeken naar hoe de verwachting van Jezus' komst ons leven nu en straks tot iets vreugdevols maakt, wat de tijd ook brengt.

Daan Molenaar, juli 2025

1

HOE JE JEZUS VERWACHT

Koningsdag. Een dag vol feestgedruis, oranje tompoucen, rommelmarkten en het Wilhelmus. Heel Nederland viert uitbundig, en misschien doe jij daar wel aan mee. Wat deed jij de laatste keer? Zocht je een verloren gewaande Rembrandt of zeldzaam Chinees porselein op de rommelmarkt? Stond je ergens op een plein met een biertje in de hand? Of bleef je thuis en keek je hoe de koning met zijn familie door een blinkend schone stad liep – begroet door dansende kinderen en zwaaiende mensen?

Elk jaar verzamelen mensen zich in zo'n plaats waar de koning komt. En als hij dan komt, klinkt er gejuich. Maar wat als het niet ging om een ceremoniële koning? Wat als er een koning zou komen met echte macht – een koning die goed is, rechtvaardig, en vol liefde?

Zou jij willen dat zo'n koning komt?

Jezus Christus is die koning.

Als christenen geloven we dat Jezus op een dag terugkomt naar deze wereld – als hemelse koning. Hij komt de wereld dan opnieuw goedmaken. Dat is iets om intens naar uit te kijken. Maar tegelijkertijd: iets rechtzetten wat krom is, kan pijn doen. De waarheid horen op plekken waar we lang in leugens hebben geloofd, is confronterend. Wat in het donker verborgen was en nu aan het licht komt, kan erg ongemakkelijk zijn.

Wat is er nodig om Jezus te ontvangen in deze wereld? En hoe doe je dat in je eigen leven? Als je begint te zien wie Jezus is en dat Hij eraan komt, dan wil je nú al ruimte voor Hem maken. Dan wil je eerlijk worden, leven in de waarheid. Je verlangt er naar om het donker achter je te laten. Je hoeft dan niet langer te geloven dat alles van jou afhangt. Je wilt dat Hij de eerste plek krijgt in je leven.

In dit hoofdstuk worden we daartoe uitgedaagd – door een opvallende en soms wat raadselachtige voorloper van Jezus: Johannes de Doper.

1.1 WEES WAAKZAAM

Wanneer Jezus terugkomt, zal zijn koninkrijk echt doorbreken op aarde. Dan zal God regeren met liefde en recht – over de wereld én over ons leven. Veel van wat nu normaal lijkt, zal dan op zijn kop staan. De laatsten worden de eersten. Macht maakt plaats voor dienstbaarheid. Echt leven vinden we juist door onszelf los te laten, waardoor het niet meer draait om onze eigen prestaties.

Maar voordat dat nieuwe koninkrijk kan aanbreken, moet het oude eerst worden doorbroken. De wereld wordt als het ware gezuiverd van al het slechte. Dat gaat niet zonder slag of stoot. Jezus zelf spreekt daarover in de evangeliën. Hij schetst een indringend beeld van de tijd vóór zijn terugkomst: aardbevingen, hongersnoden, oorlogen, vervolging en toenemende chaos. Het lijkt op een storm die aan kracht wint. In die onrust klinkt zijn oproep: ‘Wees waakzaam, houd stand, maak je klaar.’

Hoe doen we dat? Hoe blijven we wakker en hoopvol, te midden van drukte, zorgen of afleiding? Hoe maken we ruimte voor het koninkrijk van Jezus – nu al?

Daarvoor kijken we naar een opvallende figuur: Johannes de Doper. Een ruige man zonder status, met een duidelijke bood-

schap: 'Bereid je voor. Bekeer je. Zuiver je leven. Kies opnieuw de richting van je leven.' Bij de rivier de Jordaan klinkt zijn stem krachtig. Mensen komen van ver, geraakt door zijn woorden, bereid om hun oude leven achter zich te laten. Ze laten zich dopen – als teken van een nieuw begin.

Johannes zegt in Lukas 3:

Lezen: Lukas 3:3-6

Johannes verschijnt op een scharnierpunt in de geschiedenis: tussen het Oude en het Nieuwe Testament, tussen Israël en de komst van Jezus, de messias. Zijn komst was al eeuwen eerder aangekondigd. De profeet Maleachi had gezegd: *'Ik stuur mijn bode die voor mij uit zal gaan en de weg zal voorbereiden.'* Daarmee bedoelde hij dat er ruimte moest komen in de harten van mensen voor God. Ook sprak Maleachi over de terugkeer van de profeet Elia, in een nieuwe gedaante, als voorbode van iets groots dat God zou doen. In Johannes wordt de vervulling van deze profetie gezien.

Maar het wachten had lang geduurd. Na de woorden van Maleachi bleef het meer dan vierhonderd jaar stil vanuit de hemel. Alsof God stil was geworden. Alsof Hij offline was.

1.2 DE VERWACHTING VAN EEN VREDEVORST

Historisch gebeurde er wel genoeg! Het volk werd bezet en onderdrukt door Macedoniërs en de Griekse Seleuciden. Hier kwamen de Makkabeeërs tegen in opstand, waarna de Joden zelf over Israël regeerden. Maar na zo'n honderd jaar werd het land weer veroverd, nu door de Romeinen. Ondertussen was er wel de verwachting van de rechtvaardige vrededorst. Dat verlangen zit diep in het DNA van de Joden. Ze verlangden naar vrijheid van vreemde overheersers. Weg met die onrechtvaardige onderdrukkers!

Vlak hierna begint het verhaal in Lukas 1 en pakken we het bijbelverhaal op. We ontmoeten daar Zacharias, een priester die werkt in de tempel van Jeruzalem. Plots verschijnt er een engel naast hem, Gabriël. Zacharias' vrouw is onvruchtbaar, maar de engel zegt dat zij een zoon zullen krijgen, die Johannes moet heten. Hij vertelt ook wat voor taak deze zoon krijgt:

Hij zal voor de Heer uit gaan met de geest en de kracht van Elia, om ouders met hun kinderen te verzoenen en om van zondaars rechtvaardigen te maken, en zo zal hij voor de Heer een volk gereedmaken. (Lukas 1:17, NBV21)

Niet veel later verschijnt dezelfde engel Gabriël in Nazaret, een klein, oninteressant dorpje. Daar ontmoet hij Maria, een tienermeisje. Zij is uitgekozen om een zoon te krijgen, die de Zoon van de Allerhoogste genoemd zal worden. Zijn koninkrijk zal nooit eindigen.

Jezus en Johannes worden geboren. Daarover lezen we in de Bijbel. Daarna volgt een lange stilte van zo'n dertig jaar. Dan begint Johannes aan zijn bijzondere taak, waar hij zijn hele leven op is voorbereid, al weten we weinig over hoe dat gebeurde. Je las al dat Johannes een outsider was, en dat is niet zomaar. Als buitenstaander spreekt hij mensen aan die vastzitten in hun gewoontes, hun religie of hun systemen. Er moet schoon schip worden gemaakt. Hij zegt: het oude moet aan de kant voor het nieuwe.

- Tegen Israël: de manier waarop je nu leeft en gelooft, is niet meer genoeg. De messias komt er bijna aan.
- Tegen ons vandaag: jullie samenleving is gebouwd op uitsluiting, hebzucht en slechtheid. Er komt een nieuw koninkrijk, waarin liefde en vrede centraal staan.
- Tegen jou en mij: de duisternis en slechte gewoontes in je leven bepalen niet het einde. Jezus komt om die te doorbreken.

Johannes roept vlak voor Jezus' komst: maak jezelf rein, zodat Hij binnen kan komen. Dit idee vinden we ook terug in het Nieuwe Testament, bijvoorbeeld in 1 Johannes 3:2-3.

Geliefde mensen, wij zijn nu al kinderen van God. Wat we zullen zijn, is nog niet duidelijk, maar als Hij verschijnt, zullen we net zo zijn als Hij. Want dan zullen we Hem zien zoals Hij werkelijk is. Iedereen die dit van Hem verwacht, zorgt ervoor dat hij zich rein houdt, zoals ook Jezus rein is.

Zonder het hele plaatje nog te kunnen overzien, gaat het Johannes de Doper hierom: iedereen die Jezus verwacht, maakt zich rein. Omdat Jezus rein is.

Denk

- Wat betekent het voor jou om te leven in verwachting van Jezus' komst. Kun je iets met dat idee?
- Geloof je dat Jezus terug kan komen, misschien zelfs in jouw levenstijd?

1.3 ADVENT

Er is een eeuwenoude traditie in de kerk die dit verwachten en rein maken viert. Dat is de periode van advent. Deze periode voor het kerstfeest gaat over wachten en verwachten. Het betekent 'komst' en verwijst naar de weken vóór kerst, als we de geboorte van Jezus vieren. Maar het is ook leven met het vooruitzicht dat Jezus terugkomt.

Advent helpt ons om hoopvol te leven midden in de duisternis. In het evangelie van Johannes staat dat het licht in de duisternis schijnt, en dat de duisternis het niet kan overwinnen. Advent is daarom niet alleen kaarslicht en hoop, maar ook eerlijk

kijken naar wat verkeerd is. We beseffen dat we zonder Jezus vastlopen – in onszelf, in leugens en in het donker.

We durven onszelf onder ogen te zien, juist ook vanuit de verwachting dat er een goede koning komt. Dit boek gaat over die verwachting van Jezus. We moeten het daarover hebben om een aantal redenen. Ten eerste heeft Jezus het er vaak over. Daarnaast is het een onderwerp dat mensen of negeren, of volledig omarmen. Die laatste groep is druk met rekenen en het tekenen van tijdslijnen. De andere groep haalt z'n schouders een beetje op. In dit boek proberen we een weg daartussen te zoeken. Ja, het is een urgent, belangrijk thema voor nú, maar je hoeft er niet over te stressen. Het betekent nu leven in het licht van zijn komst. Zoals Jezus van ons vraagt. Tenslotte, het lijkt erop dat de tekenen van de tijd, die bijvoorbeeld in het bijbelboek Openbaring worden beschreven, steeds intenser worden. Hopelijk duurt het niet lang meer voordat Jezus komt.

Advent is dus ook: het duister in de ogen kijken. Erkennen wat scheef zit. Beseffen: wij redden het niet zonder Verlosser. Zonder Hem raken we verstrikt. In onszelf. In leugens. In het donker. Ik wil drie sporen met je delen waarop dat kwaad vandaag zichtbaar is. Eerst een persoonlijk verhaal. Dan volgen twee grotere, wereldwijde ontwikkelingen. En daarna: wat het betekent om – juist in deze tijd – de weg te bereiden voor zijn koninkrijk in ons eigen leven.

Een tijdje geleden hoorde ik het verhaal van Simon. Hij was openhartig over wat er zich in het jaar ervoor voltrokken had in zijn leven. 'Je moet weten,' vertelde hij, 'er heeft altijd iets ontbroken in mijn leven. Bevestiging. Liefde. Mijn ouders konden het nooit uitspreken. Nooit hoorde ik dat ze van me hielden. En, nou ja, ik ging die leegte op andere manieren vullen. Bij mij was dat door vrouwelijke aandacht. Aan de buitenkant zag alles er perfect uit. Gelukkige echtgenoot. Vader van vijf kinderen. Succesvol, sociaal, good-looking. Maar ondertussen...' Zijn ogen werden donker en hij vervolgde: 'Ondertussen bouwde

ik een dubbelleven op. Ik ging vreemd. Tot ik een keer op een christelijke conferentie was. Daar zei iemand die helemaal niets van mijn situatie wist: repareer je huwelijk.' Dat was alsof er een raket insloeg. 'Vanaf dat moment,' vervolgde Simon, 'kwamen er meer signalen. Mensen die, zonder het te weten, precies zeiden wat ik niet wilde horen. Ik wist wat ik moest doen: open en eerlijk zijn. De waarheid vertellen. Alles opbiechten aan mijn vrouw.' Zijn stem brak. 'Ik durfde niet.' Hij wreef over zijn gezicht. 'Ik verzette me. Als ik dit zou doen... zou alles instorten. Mijn huwelijk. Mijn gezin. Mijn hele bestaan.' Uiteindelijk kwam hij tot de overtuiging: dit moet. Hij deed het, hij vertelde het, en het was verschrikkelijk. Er volgde een periode waarin ze een tijd uit elkaar waren. Het was ongelooflijk pijnlijk, zei Simon, maar ook heel goed. 'God kreeg eindelijk de kans om de leugens waarin ik vastzat te vervangen door waarheid, slechte patronen te doorbreken en mijn leven op een goede manier te ordenen.' Lang verhaal kort: Simon en zijn vrouw zijn bij elkaar. Ze heeft hem vergeven. Hij keek me recht aan. 'Elke dag is een strijd. Maar nu... is het een strijd in het licht. Geen geheimen meer. Geen schaduwleven. Alleen waarheid.' Hij ademde diep in. 'En dat... is vrijheid.'

1.4 TEKENEN VAN DE TIJD

Wat mij betreft sluit het verhaal van Simon naadloos aan bij Johannes' prediking. Bij Johannes gaat het ook over 'zuiver worden' en over de weg bereiden voor Jezus' helende kracht in je leven. Ik wil je nu meenemen naar wat grotere tekenen van deze tijd. Ontwikkelingen die voorsnog geen happy end hebben. In het boek Openbaring staat dat vlak voor Jezus terugkomt, er een macht ontstaat die volledig door mensen wordt gemaakt, zonder leiding van God. Donker, verleidelijk, dwingend en controlerend. Deze macht verdraait de waarheid, drukt de liefde weg en laat mensen langzaam wennen aan het kwaad, stap voor stap, vaak zonder dat ze het merken.